

Toerisme als economische factor.

De Nederlanders geven per jaar 36 miljard euro uit aan toerisme in eigen en - het buitenland. Buitenlandse toeristen besteedden in 2005 6 miljard euro in ons land. Het toerisme creëerde daarmee voor 12,8 miljard euro aan toegevoegde waarde en droeg 3,1 miljard euro bij aan de economie van ons land. Met een aandeel van 3,1 procent in de totale toegevoegde waarde is het belang van het toerisme groter dan dat van de landbouwsector. (2,3 procent).

Cijfers CBS 2002/2005.

Invloed van de overheid hoe kan het beter?

Provincies en gemeenten kunnen via het ruimtelijk ordenings- en milieubeleid invloed uitoefenen op toeristische ontwikkelingen.
Door het ontbreken van duidelijke en heldere kaders laat de afstemming van het toeristische beleid op het ruimtelijke ordenings-milieu en natuurbeleid te wensen over.
Wat geldt voor toeristisch beleid, geldt des te sterker voor een beleid gericht op duurzame ontwikkeling van toerisme.
Kwaliteitspredikaten zoals de blauwe en de groene vlag pogen in europees verband daar wat aan te doen.

In de concepten worden vragen beantwoord wat WEL mag, wat NIET mag en wat BELANGRIJK is.

Wat is "duurzame ontwikkeling"?

Duurzame ontwikkeling is een vorm van ontwikkeling waarbij de behoeften van de nu levende generatie tegemoet wordt gekomen, zonder dat daarvoor de mogelijkheden van toekomstige generaties om in hun behoeften te worden voorzien in gevaar wordt gebracht.

Wat betekent dit ?

Geen bodem, water- en luchtvervuiling, het algemene leefmilieu, de natuur en het landschap zo min mogelijk verstoren, sociale- en lokale structuren zo min mogelijk ontwrichten, en ontwikkelingsmogelijkheden voor de gehele bevolking helpen stimuleren.

Toerisme als fenomeen is ingewikkeld.

Toerisme speelt zich af op verschillende niveaus en meerdere kanalen met meerdere spelers. Multi-channel, multi-level, multi-actor, multi-factor. De huidige gedragspraktijken benadering beschrijft een complexe configuratie, die als volgt is te verduidelijken.

Wanneer op verschillende plaatsen in de toeristische keten het "stekkertje aan de aanbodzijde" niet past op het "stekkertje van de consumptie", dan is er sprake van een misfit en schiet het duurzame ontwikkelingsproces op slot.

Het begrip staat model voor uiteindelijk perfect in elkaar moeten passen van de zeer complexe aanbiederrationaliteit met de even complexe eindgebruikerrationaliteit. Het beeld van de computerstekker met zeer veel "puntjes", die moet passen in een complementaire stekkeringang met evenzoveel "gaatjes" is een goede associatie. Vernieuwing en verandering is dus heel nadrukkelijk gerelateerd aan de wensen en eisen vanuit de leefwereld van de consument.

Het streven is nu om een aanbod neer te zetten, wat duidelijk is in de zin van duurzaam toerisme en ook als zodanig gecommuniceerd moet worden. De kans dat de stekker en de plug dan passen wordt groter en kan zo tegenwicht bieden tegen de korte termijnschade die aangericht wordt door de consument, aan de lange termijn voordelen.

M.a.w. , men moet streven naar een ander soort bezoeker en gedragsverandering bewerkstelligen bij de huidige bezoekers.

<u>De invloed op het strandbeheer.</u>

Waar moeten we naar werken en streven:

- Optimaliseren van bereikbaarheid van strand en zee.
- Bewaking van de waterkwaliteit
- Schoonmaken- en houden van het strand.
- Monitoren van verandering en de staat van het zandpakket. (erosie en zandverplaatsingen)
- Strandgerelateerde service aanbieden.
- Massaliteitgevoel voorkomen.
- Het voorkomen van belangentegenstellingen bij gebruik van het strand.
- Voorlichting en opleiding van gebruikers en exploitanten.
- Behoud van landschappelijke- en natuurwaarden.
- Parkeer- en verkeersoplossingen bedenken.
- Optimaliseren van de veiligheidsbeleving van bezoekers en bewoners

<u>Het resultaat zou dan moeten zijn:</u>

- Economische groei
- Meer vraag naar (geschoolde) werkgelegenheid
- Geen monocultuur
- Minder belasting voor de bewoners, (in geld en beleving),
- Minder bezoekersgerelateerde kosten
- Meer winst voor de exploitanten
- Toenemen van een positieve beleving bij bewoners en bezoekers
- Meer verantwoordelijkheidsgevoel t.a.v. landschappelijke- en natuurwaarden, armee het behouden van natuur als economische factor.

<u>Nut en noodzaak.</u>

Er zijn twee belangrijke motieven om toerisme te beschouwen vanuit het perspectief van duurzame ontwikkeling .

In de eerste plaats is het transport van en naar toeristische bestemmingen milieuvervuilend en zorgen piekbelastingen op de plaats van bestemming voor een meer dan gemiddelde druk op het milieu ter plekke.
I

In de tweede plaats vormt het natuurlijk milieu de productiefactor bij uitstek voor de toeristische sector. Puur uit eigenbelang en lijfsbehoud is de toeristische sector er veel aan gelegen om zijn economische activiteiten te verduurzamen. Zodoende kan men latere generaties nog vanuit dezelfde locatie bedienen.

Toerisme mogen we best als een uniek fenomeen beschouwen. Als economische activiteit heeft het een aantal karakteristieke kenmerken in relatie tot duurzame ontwikkeling. De toeristische markt is overwegend vraag gestuurd, de uitdaging is om in ons geval het áánbod gestuurd te laten worden. Nu drukt de consument een belangrijke stempel op de richting waarin de markt zich ontwikkelt.

Door slimme toepassingen is het internet uitgegroeid tot een prominent communicatiemiddel in de toeristische branche. Toerisme heeft het karakter van een locatiegebonden product, massaal toerisme doet de waarde van het product dalen (carrying capacity) .

Voorts brengen toeristische activiteiten tal van sociale dilemma's met zich mee, waarbij de keuzes meestal uitvallen in het voordeel van de korte termijnbelangen, ten koste van de lange termijn voordelen.

<u>Wat is geïntegreerd duurzaam kustbeheer?</u>

Geïntegreerd duurzaam kustbeheer (ICZM) is een beheersproces voor kustzones (Rio Conference 1992, agenda 21) "Global acceptance of the new paradigm of sustainability and an integrated program that is simulteneously systemic and unified."

De complexiteit maakt een beheersproces nodig waar met alle invalshoeken rekening wordt gehouden. Samenhang, integriteit en vergaande acceptatie zijn kernbegrippen.

Samenhang en afstemming vinden; tussen en in : Ruimtelijke ontwikkeling, Plannenmakers op verschillende niveau's (verticaal) Samenhang in beleid tussen verschillende departementen (Horizontaal).

Participatie als fundamentele waarde beschouwen om ICZM te kunnen implementeren, het model van duurzaam geïntegreerd kustbeheer is win-win benadering, "good governance" en publiek private samenwerking, zijn sleutelbegrippen om coördinatie en voorbeelden te kunnen realiseren.

Hoe organiseren we duurzaam kustbeheer van een toeristische bestemming?

Startpunt voor nieuwe en verbeterde toeristische producten is de analyse van de huidige situatie. Inventarisatie van de staat van duurzaamheid en beleving van meervoudige dimensies met betrekking tot alle belanghebbenden. Hierbij zijn vernieuwing en authenticiteit belangrijke aspecten.

Benaderingsprincipes

Massale ontwikkelingen vinden meest plaats in kwetsbare kustzones. De sociaal-culturele, economische en ecologische gevolgen dienen gemonitord, herkend, geëvalueerd en gemanaged te worden.

De EC staat een flexibele benadering toe in kustgebieden.

Kusttoerisme, enkele kenmerken

In de gangbare denkrichting is kusttoerisme een robuust groei- en ontwikkelingsmodel en is het eerste doel om aantallen toeristen te vermeerderen zonder rekening te houden met de opnamecapaciteit, en prioriteit wordt gegeven aan kortetermijn voordelen en inkomens, en de lange termijn nadelen op de lokale gemeenschap en het milieu.

Meer specifiek

In feite bieden de huidige denkrichtingen gelijkvormigheid en standaardisatie, met druk op het milieu, lokale bevolking, landschap, cultureel- en archeologisch erfgoed.

Uitgangspunten voor een duurzame badplaats.
1. Definieer de geografische grenzen
2. Definieer de bestuurs/organisatie grenzen.

Hanteer de conceptuele benadering van de WTO:

"A local tourism destination is a physical space in wich a visitor spends at least one overnight. It includes tourism products such as support services and attractions, and tourism resources within one day's travel time. It has physical and adminitrative boundaries defining it's management, and images and perceptions, defining it's marketing competiveness. Local destinations incorporate various stakeholders often including a host community, and can nest and network to form a larger destination."

Vertaald!
Een „lokale toerismebestemming is een fysieke ruimte waarin een bezoeker minstens één nachtelijke periode besteedt. Het omvat toerismeproducten zoals de steundiensten en aantrekkelijkheden, en toerismemiddelen binnen de reistijd van één dag. Het heeft fysiek en de administratieve grenzen die het is beheer bepalen, en beelden en waarnemingen, die het brengen competiveness op de markt bepalen. De lokale bestemmingen nemen vaak diverse bewaarders met inbegrip van een gastheergemeenschap op, en kunnen nestelen in een netwerk om een grotere bestemming te vormen. „

Samenhang in de organisatie

Samenhang en afstemming in onderling verbonden beleidsvelden en doelen:
- economische
- ecologische
- sociaal culturele
- ruimtelijke.

Extra uitdaging Politieke Duurzaamheid, breed gedragen en gedeelde acceptatie.

Belangrijke elementen in het organisatiemodel

1. Kwaliteit van beleid, planning, beheer zijn belangrijke antwoorden op problemen.
2. Begrenzingen aan groei zijn vastgelegd, toerisme moet binnen deze grenzen blijven.
3. Belanghebbenden moeten zich een lange termijn denken eigen maken in plaats van een korte termijn benadering.
4. Meerdere doelen op verschillende niveaus nastreven.
5. Om betere participatie te bereiken, respect voor de zorgen van belanghebbenden kweken met bewustmaking dat gelijkwaardigheid en balans voorwaarden zijn.
6. Bevorder begrip van markteconomie, cultuur, ondernemerswaarden, kerndoelen van publieke dienstverlening en vrijwilligersorganisaties, normen en waarden van de gemeenschap, om wensdenken om te zetten in maatregelen om de doelen te bereiken.

De samenwerking

De basis is de samenwerking tussen private en publieke partijen.

Publiek:
1. Aanname dat risico's en opbrengsten gedeeld worden
2. Toegang tot nieuwe financieringsbronnen voor de publieke sector
3. Versnelde ontwikkeling van infrastructurele waarden
4. Die kansen benutten waar de risico's gedeeld kunnen worden
5. Onderhouden en verbeteren van de dienstverlening
6. Toegang tot vaardigheden in planning en management
7. (her) waardering van ongebruikte mogelijkheden.

Privaat:

toegang tot nieuwe markten door samenwerking vaardigheden en beeldvorming verbeteren omzetverhoging door nieuwe producten en diensten partnerschap verbeterd kredietwaardigheid evenredige verdeling van opbrengsten en risico's.

De veranderende eisen van de consument en de gevolgen

De bezoeker is meer ervaren, hij is meer "groen" gericht, hij is meer flexibel, meer onafhankelijk, meer kwaliteitsbewust, verlangt meer belevingsgerichte activiteiten, ziet graag vernieuwing gepaard met authenticiteit. Verlangt diverse elkaar versterkende clusters van attracties.

De concurrentiekracht

De basis ligt in het duurzaam gebruik van attracties en producten, gekoppeld aan kwaliteit van de bedrijfsprestaties en de dienstverlening. De overheid en semi overheid dienen de kernattracties te ondersteunen en te faciliteren.

De stappen naar een operationeel en coördinerend systeem

Onderzoek naar kernwaarden van de aantrekkingskracht van de badplaats en haar producten, het ontwikkelen van een geïntegreerd kwaliteitssysteem, en bestuurlijke organisatieontwikkeling met betrekking tot de privaat-publieke samenwerking.

Bronnen en productenonderzoek

Inventarisatie van bestaande en potentiële bezoekersaantrekkelijkheid, identificering van gebreken, nieuwe producten en zakelijke kansen. Vervolgens een ontwerp van een implementatieplan maken, waarin een vertaling plaatsvindt naar verbindende elementen in de attractieclusters, waar complementariteit, duurzaamheid, diversiteit en belevingsgerichtheid de belangrijkste elementen zijn. Het doel is om tot een geherpositioneerd toeristisch pakket te komen.

Ontwikkelingsstrategie toeristische aantrekkingskracht.

Bepalen wat de primaire basiselementen zijn in het ontwikkelingstraject, alsmede de secundaire elementen zoals dienstverlening, kwalificatie en diversificatie. Voorwaardenscheppende taken voor semioverheid en overheid. Nastreven van verdere professionalisering.

Praktisch programma

Beoordeling ontwikkeling kernaantrekkelijkheid van de badplaats

t.w. (her)kwalificatie van het zon, zee, en strandproduct, diversificatie en ontwikkeling van milieu, natuur en ecologische waarden, ontwikkeling en promotie van cultureel, archeologisch, en streekgebonden erfgoed. Aandacht voor gastronomische kwaliteit, verbetering en intensivering van vrijetijdsbeleving.

Diversiteit nastreven versterking secundaire attracties diversificatie van recreatie en vrijetijdsactiviteiten, kwaliteitsverbetering van festivals en evenementen, en het consolideren van de basisvoorwaarden voor lokaal toerisme.

Continue verbetering van de aanvullende dienstverlening

differentiatie van de verblijfsaccommodatie, diversificatie van de drank en voedsel sector herstructureren en "upgraden" van lokaal winkelen, en het ontwikkelen van een integraal bezoekersinformatie systeem.

Verbreden van de publieke en private omgeving
Waar mogelijk meer gedeelde verantwoordelijkheden tussen partijen, promotie van vernieuwend klimaat, ontwikkeling van kwaliteitsstandaarden met toetsingssysteem, het adopteren van zichzelf financierende activiteiten,attracties en producten.

Stimuleer professionaliteit en opleiding van lokale medewerkers werk aan de totstandkoming van een badplaatsmanagement model

Geïntegreerde kwaliteitsbeoordeling Uitgangspunt: kwaliteitsbeoordeling van bestemmingen veronderstelt en impliceert een geïntegreerde visie en een combinatie van perspectieven gezien vanuit alle geïnteresseerde partijen betrokken bij de toeristische beleving. (Groene Vlag kwaliteitspredicaat)

THE FUTURE IS NOT A PLACE WHERE WE ARE GOING BUT IT IS A PLACE WE ARE CREATING.

Bronnen: J.Silva, J.Costa Mendes, A.Flores University of Algarve Raad voor Natuur en Milieu Onderzoek, Den Haag.